

Czas i ortodoksja
hermeneutyka teologii w świetle "Prawdy" i metody" Hansa-Georga Gadamera

Piotr Feliga

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej

Teologia już niejednokrotnie składała współczesnej myśli filozoficznej obietnicę poszerzenia horyzontów czy też otwarcia jej na transcendencję. Jednak obietnica ta nie spotkała się – jak dotąd – z przychylnym przyjęciem, gdyż teologia sama nie zdołała przekonać filozofii o swojej racjonalności. Filozofia przestała być bowiem, z jednej strony, wrażliwa na argumentację natury metafizycznej, z drugiej zaś, teologia jest skłonna poddawać się metodologiom nauk szczegółowych, rezygnując przy tym z własnej odrębności.

Zarysowana tu hermeneutyka teologii jest w pierwszym rzędzie badaniem teologii jako nauki, próbą uprawomocnienia jej na gruncie jednego z najważniejszych kierunków filozofii współczesnej, mianowicie hermeneutyki filozoficznej. Teologia zostaje tu ujęta w aspekcie immanencji, choć bynajmniej nie zamyka się w jej horyzoncie. Dziejący się świat teologii rozpada się na „kawałki” – miejsca teologiczne – które jednak wchodząc ze sobą w interakcje, uczestniczą w grze teologicznej. Jako pole owej gry zostaje wskazana liturgia, miejsce metodologicznie wyróżnione ze względu na naoczność dokonujących się konsekwencji gry teologicznej. Analiza czerpie z takich źródeł jak teoria miejsc teologicznych Melchiora Cano OP, koncepcja kręgu hermeneutycznego Martina Heideggera oraz projekt hermeneutyki filozoficznej Hansa-Georga Gadamera, ze szczególnym uwzględnieniem roli prze(d)sądów, utożsamianych tutaj z miejscami teologicznymi.

Nowość spojrzenia na tradycję katolicką kontekście myśli hermeneutycznej sprawia, że prezentowana książka może trafić nie tylko do teologów i filozofów, ale także do badaczy szeroko rozumianej kultury.